

alene, hvor ophævelsen klart er bedst stemmende med barnets tarv.

Efter § 18, stk. 5, kan ophævelse endvidere ske efter begæring fra barnets biologiske forældre, når adoptanterne er døde, og ophævelsen er bedst for barnet. Bestemmelsen har navnlig betydning i de tilfælde, hvor barnet efter adoptanternes død har fået ophold hos de oprindelige forældre eller hos en af dem. Bestemmelsen er imidlertid i praksis også anvendt i tilfælde, hvor adoptivbarnet er over 18 år.

Ophæves adoptivforholdet efter § 18, stk. 2 eller stk. 5, genindtræder barnet i retsforholdet til den oprindelige slægt. Behandles sagen af domstolene, kan retten endvidere under hensyntagen til anledningen til ophævelsen, barnets alder samt de øvrige omstændigheder i forbindelse med en ophævelse efter § 19 bestemme, at retsforholdet mellem barnet og dets oprindelige slægt skal genindtræde.

5.2.2. *Justitsministeriets overvejelser*

5.2.2.1. *Terminologiske overvejelser*

Adoptionslovens anvendelse af begreberne »biologiske forældre« og adoptivbarnets »virkelige slægt« om barnets oprindelige retlige forældre og slægt kan forekomme utidssvarende og i nogle sammenhænge uheldig. Det skyldes, at biologisk eller genetisk slægtskab ikke nødvendigvis er identisk med retligt slægtskab. Det afgørende også i forhold til, hvem der er barnets »virkelige slægt«, er det retlige faderskab og moderskab. Dertil kommer, at begrebet barnets »virkelige slægt« er egnet til at lede til den tanke, at forholdet mellem adoptivbarnet og adoptanten er mindre virkeligt end forholdet til den tidligere slægt.

På den baggrund foreslås terminologien i adoptionsloven ændres, således at der fremover i stedet anvendes begreberne barnets »oprindelige forældre« og »oprindelige slægt« om barnets oprindelige retlige forældre og slægt.

Der henvises til arbejdsgruppens rapport, side 47, og lovforslagets § 5, nr. 3 og 5.

5.2.2.2. *Betingelserne for genetablering af retsforholdet til den oprindelige slægt*

I dag er det ikke muligt administrativt at genetablere retsforholdet til den oprindelige slægt, hvis adoptionen ophæves efter, at barnet er fyldt 18 år, medmindre adoptanterne er afgået ved døden. Dette gælder - i modsætning til hvad der er tilfældet for børn under 18 år - også selv om den adopteredes oprindelige forældre ønsker en sådan genetablering af retsforholdet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at denne retstilstand bør ændres. Justitsministeriet får jævnligt henvendelser fra voksne adoptivbørn, der har fået etableret kontakt til en af eller begge de oprindelige forældre, og hvor det voksne adoptivbarn og de oprindelige forældre ønsker at genetablere retsforholdet imellem sig. Justitsministeriet finder ikke, at der i disse tilfælde er hensyn, der taler imod dette.

Justitsministeriet finder således, at der bør kunne træffes afgørelse om genetablering af retsforholdet i situationer, hvor en adoption er blevet ophævet for en person, der er fyldt 18 år, selv om adoptanterne ikke er afgået ved døden. Det er en forudsætning, at de oprindelige forældre samtykker i, at retsforholdet til adoptivbarnet genetaberes.

Herved sikres en ensartet retsstilling for voksne adoptivbørn, der har opnået kontakt til den oprindelige slægt, og som ønsker genetablering af retsforholdet til denne, idet adgangen hertil ikke længere vil afhænge af, om adoptanterne er afgået ved døden.

Hertil kommer, at de beskyttelseshensyn, der taler for forsigtighed med hensyn til at ophæve en adoption (og dermed automatisk genetablering af slægtskabsforholdet) af et mindreårigt adoptivbarn, ikke gør sig gældende, når der er tale om voksne adopterede. Der kan navnlig peges på, at genetableringen af slægtskabet for et mindreårigt adoptivbarn indebærer, at de oprindelige forældre får forældremyndighed over barnet. Retsvirkningerne af at genetablere slægtskabet til et voksent adoptivbarn er således primært af økonomisk (arveretlig) og navneretlig betydning.

Justitsministeriet finder endvidere, at det bør være muligt at genetablere retsforholdet alene til én af de oprindelige forældre og dennes slægt, hvis den anden af de oprindelige forældre ikke ønsker at genetablere retsforholdet, er afgået ved døden eller ikke kan findes.

Kravet om samtykke fra de oprindelige forældre indebærer, at retsforholdet til en af forældrene og dennes slægt ikke kan genetaberes, hvis den pågældende forælder er død. Justitsministeriet har ikke fundet grundlag for at foreslå, at det skal være muligt at genetablere retsforholdet til den afdøde forælders slægt.

Der henvises til arbejdsgruppens rapport, side 47-48, og lovforslagets § 5, nr. 6.

5.3. *Stedbarnsadoption*

5.3.1. *Gældende ret*

Adoptionslovens udgangspunkt er, at retsvirkningerne ved adoption er, at barnets retsstilling i forhold til